

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO - 572441 - I/07/AB

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia kwietnia 2009

**Apel Rzecznika Praw Obywatelskich
do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast
przed wyborami do Parlamentu Europejskiego**

W dniu 7 czerwca bieżącego roku Polacy będą po raz drugi wybierać swoich przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego. Pomimo wysokiego poparcia dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz stosunkowo dużego zaufania do działalności instytucji unijnych, w ostatnich wyborach do Parlamentu Europejskiego udział wzięła zaledwie jedna piąta uprawnionych do głosowania w naszym kraju. Według deklaracji osób nieuczestniczących w wyborach, jednym z powodów ich absencji były różnego rodzaju obiektywne trudności w dotarciu do lokali wyborczych. Problem ten dotyczy w szczególności osób niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. *ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego* (Dz. U. Nr 25, poz. 219 ze zm., dalej: *ordynacja do Parlamentu Europejskiego*), wybory do Parlamentu Europejskiego są wyborami powszechnymi. Oznacza to, że organy władzy publicznej powinny umożliwić oddanie głosu wszystkim obywatelom wyrażającym chęć współdecydowania o losach państwa i narodu, którzy nie zostali pozbawieni tej możliwości prawomocnym wyrokiem sądowym. Nie ulega wątpliwości, że osobom niepełnosprawnym oraz osobom starszym należy stworzyć odpowiednie warunki zapewniające możliwość udziału w głosowaniu. Wprawdzie

osoby niepełnosprawne mogą przy głosowaniu korzystać z pomocy osób trzecich, jednak doświadczenia poprzednich wyborów wskazują, że ze względu na usytuowanie lokali wyborczych osoby niepełnosprawne ze schorzeniami narządów ruchu, osoby niewidome, a także osoby w podeszłym wieku nie zawsze mogły wziąć w nich udział.

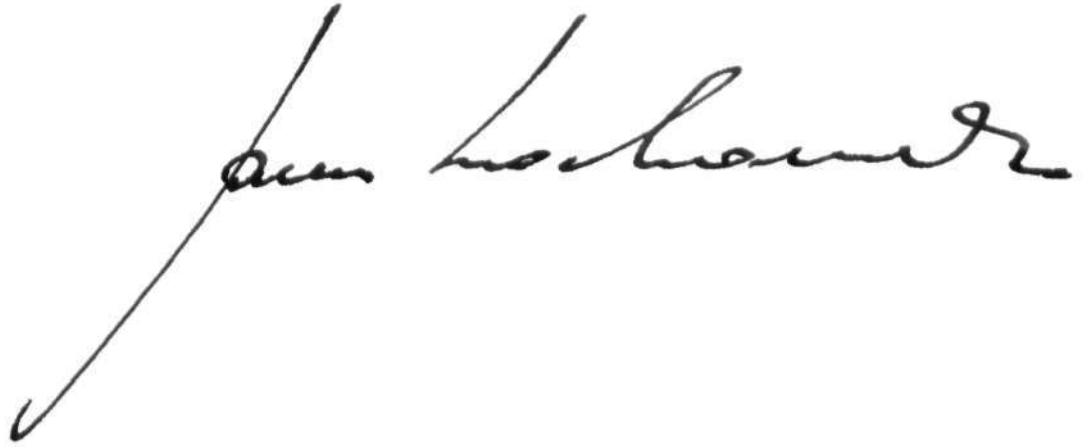
Zgodnie z art. 31 ordynacji do Parlamentu Europejskiego, wójt (burmistrz, prezydent miasta) ma obowiązek zapewnić w każdej gminie lokale wyborcze odpowiadające warunkom technicznym określonym w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. w *sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych* (Dz. U. Nr 81, poz. 888, dalej: rozporządzenie). W myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia, szczegółowe wymagania techniczne powinien spełniać jeden lokal wyborczy na 15 000 mieszkańców i nie mniej niż jeden w każdej gminie. Wszystkie pozostałe lokale, zgodnie z art. 30 ust. 2 ordynacji do Parlamentu Europejskiego, powinny być łatwo dostępne dla osób niepełnosprawnych (bez wskazania szczegółowych parametrów technicznych). Mając powyższe na uwadze wraz ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji rozpoczęliśmy akcję „Dostosowujemy lokale wyborcze”. Celem przedsięwzięcia jest przegląd tych lokali, które w ostatnich latach pełniły funkcje siedzib obwodowych komisji wyborczych pod kątem ich dostępności dla osób niepełnosprawnych i osób w podeszłym wieku.

W związku z powyższym apeluję do Szanownych Państwa - wszystkich wójtów, burmistrzów i prezydentów miast - o taki wybór lokali wyborczych, aby umożliwić oddanie głosu wszystkim obywatelom wyrażającym chęć współdecydowania o losach państwa i narodu. Informacja o numerach i granicach obwodów głosowania utworzonych w gminach oraz o siedzibach obwodowych komisji wyborczych powinna zostać podana do wiadomości publicznej do dnia 8 maja 2009 r. Do tego czasu samorządy mogą zdecydować o zmianie dotychczasowej siedziby obwodowej komisji wyborczej (jeśli budynku w najbliższym czasie nie będzie można dostosować do potrzeb osób niepełnosprawnych) i wyborze nowej lokalizacji, w miejscu wyposażonym w odpowiednie podjazdy lub windy. Ponadto apeluję o umożliwienie osobom niepełnosprawnym skorzystania w dniu wyborów z bezpłatnego transportu na terenie gminy, który pozwoli im dotrzeć do lokalu wyborczego.

Doceniając wysiłek tych gmin, które od lat mogą pochwalić się dobrą praktyką w zakresie ułatwiania osobom niepełnosprawnym udziału w głosowaniu, zwracam się

z prośbą o poinformowanie mnie o prowadzonych w gminie działaniach. Wszystkie inicjatywy godne naśladowania zostaną wyróżnione i upowszechnione.

Wierzę, że wspólny wysiłek pozwoli zapewnić osobom niepełnosprawnym oraz osobom w podeszłym wieku możliwość wyrażenia opinii, komu powierzyć prawo decydowania o naszej przyszłości w Europie.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Janusz Korwin-Mikke". The signature is written in a cursive style with a long, sweeping underline that extends to the left.